

zaly, jde v projednávaném sporu o výpověď, která podle nájemní smlouvy byla nutná, by bylo zabráněno obnovení nájmu, a to pro dobu po platnosti nynějšího zákona o ochraně nájemníků, takže účinnost výpovědi měla nastati až po této době. Z toho právem nižší soudy na základě ustanovení § 2 zákona o ochraně nájemníků ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n., zachovaného v platnosti zákonem ze dne 27. března 1930, čís. 30 sb. z. a n. a zákonem ze dne 26. listopadu 1930, čís. 166 sb. z. a n., a na základě úvah v rozsudku prvního soudu uvede-
ných usoudily, že výpověď, o kterou jde, i když byla dána za účinnosti zákona o ochraně nájemníků a to mimořádně, to jest bez svolení soudu, jest přípustná a právem výpověď tu, ana proti ní jiná námitka, než že mimosoudní výpověď za účinnosti zákona o ochraně nájemníků není možná, pokud se týče přípustná nebyla vznesena, uznaly za účinnou. Vývody dovolatelovy tomu odporující nejsou opodstatněné a odkazuje se, co se bližšího odůvodnění onoho názoru týče, na zevrubné, stavu věci a zákonu odpovídající důvody rozsudků nižších soudů, zejména rozsudku prvního soudu (srovnej též rozhodnutí sb. n. s. čís. 8482). Nelze dovolateli přisvědčiti ani v tom, že, bude-li ochrana nájemníků prodloužena, nebude míti možnost brániti se proti exekuci na základě výpovědi žalobou podle § 35 ex. ř., an domáhá se omezení účinnosti výpovědi pro případ, že ochrana nájemníků prodloužena nebude. Prodloužení ochrany nájemníků bylo by skutečností exekuční titul (nárok z něho plynoucí), zde nárok na vyklizení stavící, po případě rušící, takže by dovolatel měl možnost obrany proti exekuci a to i žalobou podle § 35 ex. ř. (viz též rozhodnutí sb. n. s. čís. 2465).

Čís. 10945.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Slovem »opuštění bytu« nemíní se v § 6 jen opuštění úmyslné; nezáleží na tom, zda se opuštění stalo s úmyslem byt trvale opustiti či jen dočasně bez toho úmyslu.

Lhostejno, zda měl nájemník úmysl přivést svým odchodem rodinu do nesnázi, zda ji chtěl připraviti o byt.

Pod slova »opuštění společné domácnosti« jest podřaditi i dobrovolný trvalý odchod hlavy rodiny (matky), jenž se stal následkem uzavření sňatku a povinného tím přestěhování se hlavy rodiny do domácnosti nového manžela.

Slovy »rodinou« a »příslušníci rodiny« jest rozuměti užší kruh příslušníků rodiny závislých hospodářsky na hlavě rodiny, jmenovitě osoby, o jichž výživu i o byt jest hlava rodiny povinna pečovati podle zákona.

(Rozh. ze dne 3. září 1931, Rv I 1502/31.)

Majitelkám domu byla na základě právoplatného soudního svolení k výpovědi povolena exekuce vyklizením krámu, jež měla v nájmu Antonie K-ová, která se vystěhovala do Ameriky za svým manželem. S An-

tonií K-ovou sdílela společnou domácnost její dcera Milada K-ová, jež, opírajíc se o § 6 zák. na ochr. náj., domáhala se nepřípustnosti exekuce vyklizením jakož i zjištění, že v době, kdy bylo dáno soudní svolení k výpovědi, byla již nájemnicí krámu. Žalované vznesly mezitímní návrh na určení, že žalobkyně není nájemnicí krámu. *Procesní soud* prvního stolu vyhověl mezitímnímu určovacímu návrhu žalovaných a žalobu zamítl. *Odvolací soud* napadený rozsudek potvrdil. *Důvody:* Předpoklady druhého odstavce § 6 zák. o ochr. náj. jsou splněny jen, opustí-li nájemník společnou domácnost, kterou sdílel se svou rodinou, a společný byt, ohrozí-li další trvání domácnosti v dosavadním bytě činností svémocnou směřující ke zrušení domácnosti. Ze skutkových okolností však plyne, že nelze v souzeném případě mluvit o opuštění ani po stránce aktivní, hledí-li se k osobě nájemnice Antonie K-ové, ani po stránce pasivní, přihlíží-li se k osobě žalující Milady K-ové. Provdání nájemnice Antonie K-ové mělo nezbytně v zápětí, že byla nucena sledovati svého manžela, třebaže se tak stalo do zámoří, a tam také svou domácnost přeložiti. Že nebylo úmyslu, žalobkyni opustiti, vyplývá nad jiné z toho, že Antonie K-ová ještě před svým odjezdem uspořádala své majetkové poměry ve prospěch žalobkyně. Žalobkyně ani netvrdila, ani neprokázala, že se s matkou vystěhovati nemohla, naopak z jejího přednesu plyne, že zůstala v tuzemsku proto, že si sama chtěla založiti svou domácnost s V-em, jenž dosud u ní bydlí. Proto ani na té ani na oné straně nelze mluvit o opuštění ve smyslu předpokládaném zákonem, následkem čehož práva a povinnosti nájemníka na žalobkyni nepřešly, a nelze ji považovati za nájemnici.

Nejvyšší soud zamítl mezitímní určovací návrh žalovaných a uznal podle žaloby.

Důvody:

Výtka nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jest oprávněná. Výklad odvolacího soudu, že opuštěním rodiny jest rozuměti jen takový odchod hlavy rodiny, jímž zamýšlí odcházející ohroziti další trvání domácnosti v dosavadním bytě, jímž zamýšlí zrušiti domácnost, nelze sdíleti. Výklad ten neodpovídá ani doslovu ani duchu zákona. Opuštění bytu může se státi buď trvale, stalo-li se s úmyslem již se nevrátiti, může se však státi i dočasně, když nájemník opustí byt nedobrovolně (když byl na př. vzat do vazby, nebo byl nucen nastoupiti trest na svobodě). Oba tyto způsoby opuštění bytu byly výslovně zmíněny v § 6 zákonů na ochr. náj. ze dne 27. dubna 1922, čís. 130 sb. z. a n. a ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. a plyne tudíž z tohoto původního doslovu zákona, že zákonodárce nemínil slovem »opuštění bytu« jen opuštění úmyslné, tím méně opuštění s úmyslem zrušiti společnou domácnost rodiny, jak odvolací soud za to má. Úmyslem zákonodárcovým bylo ustanovením § 6 (2) cit. zák. chrániti členy společné domácnosti nájemníkovy hlavou rodiny opuštěné, ať již se opuštění stalo s úmyslem byt trvale opustiti, nebo jen dočasně bez toho úmyslu. Slo-

vem »rodinou« a »příslušníci rodiny« jest rozuměti užší kruh příslušníků rodiny závislých hospodářsky na hlavě rodiny (nikoli rodinu ve smyslu § 40 obč. zák., viz rozh. 4950 sb. n. s.), jmenovitě osoby, o jichž výživu i o byt (§ 672 obč. zák.) jest hlava rodiny povinna pečovati podle kona, jako jsou děti manželské, pokud se nemohou samy živiti, a ro jsou-li v nouzi na hlavu rodiny odkázáni (§ 154 obč. zák.). V tom si zjistil soud prvního stádu, že žalobkyně (19letá), ač byla prohlášena zletilou, bydlela s matkou v jejím bytě a byla jí živena až do jejího odchodu z vlasti, poněvadž měla jen nepatrné jmění a skorem vlastní příjmy a že též matka nájemnice Františka Z-ová žila s ní v společné domácnosti a že po jejím odstěhování se připadla péče o ni a byt babičky na žalobkyni, jež zůstala v bytě. Z toho jasno, že žalobkyně jako hlava rodiny se starala o výživu své matky i dcery, k obě s ní žily ve vypovězeném nyní bytě ve společné domácnosti. Tedy žalobkyně i její babička s exekutkou rodinu po rozumu ustanoveném v § 6 (2) zák. o ochr. náj. až do jejího odchodu a byly příslušnicemi domácnosti. Zákon v § 6 (2) chrání rodinu, by nezůstala odchodem hlavy bez přístřeší (rozh. 4950 sb. n. s.), při čemž nerozeznává, zda nájemník úmysl přivést rodinu do nesnáze, zda ji chtěl připravit o byt, či nic. Při tom jest lhostejno, že žalobkyně byla v den odstěhování s matkou již zletilá, že byla vyučenou modistkou, jakož i že u ní bydlí její snoubenec, s nímž hodlá uzavřít manželství, jakož i že dostala od matky výbavu obuv a zařízení bytu v ceně 8.000 Kč a jí tím umožněno samostatně se živiti, neboť zákon v té příčině výjimky nečiní. Jest proto pod slova »opuštění společné domácnosti« podřaditi i dobrovolný trvalý odchod hlavy rodiny, který se stal následkem uzavření sňatku a povinného tím přestěhování se hlavy rodiny do domácnosti nového manžela, jako v souzeném případě. V tom, že žalobkyně, ač jak první soud zjistil, nerada viděla, že se matka stěhuje do Ameriky, nebránila jí v odjezdu a ji na dráhu doprovodila, nelze ještě spatřovati souhlas a srozumění žalobkyně s matčíným odchodem z bytu; vždyť neměla možnost brániti matce ve sňatku a v následování manžela do ciziny a nebyla k tomu po zákonu ani oprávněna. Doprovod matky při odjezdu na nádraží byl aktem povinné dětské oddanosti dcery k matce, který významu opuštění rodiny její hlavou nikterak nemění a neseslabuje. Otázka, zda se žalobkyně a její babička mohly zároveň s hlavou rodiny vystěhovati do zámorí, či nic, jest nerozhodná, rovněž tak lhostejný jest důvod, proč se žalobkyně z bytu nevystěhovala současně s exekutkou (chtěla si prý v bytě tom sama založiti domácnost s Josefem V-em, jenž u ní bydlí), neboť zákon v té příčině nerozeznává a výjimky nestanoví.

Čís. 10946.

Rozvrhové usnesení, určující náhradní nárok podle § 222, čtvrtý odstavec, ex. ř., není exekučním titulem, na jehož základě by mohl věřitel vésti přímo exekuci na nemovitost zatíženou náhradním nárokem. Ne-